

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов

КУРСОВА РОБОТА

з методики викладання іноземної мови на тему:

«Методика організації комп'ютерного тестового контролю рівня сформованості англійськомовної читацької компетентності в учнів старшої школи»

Студентки IV курсу СОа 15-19 групи
Спеціальності 014 Середня освіта
Освітньо-професійної програми «Іноземні мови та літератури, методика навчання іноземних мов і зарубіжної літератури (англійська мова і друга германська мова)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Берташ Софії Василівни

Науковий керівник: доцент, кандидат педагогічних наук **Борецька Г. Е.**

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Члени комісії _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ ПРИ НАВЧАННІ ЧИТАННЮ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ	5
1.1. Характеристика читання як виду мовленнєвої діяльності	5
1.2. Цілі та зміст навчання читання	7
1.3. Психологічні особливості учнів старшого шкільного віку	9
1.4. Специфіка та форми комп'ютерного тестування рівня сформованості читацької компетентності	10
Висновок до 1 розділу	14
РОЗДІЛ 2. ВПРАВИ ДЛЯ НАВЧАННЯ І КОНТРОЛЮ ЧИТАННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ УЧНІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛИ У 9 КЛАСІ	15
2.1. Дослідження інтересу учнів старшого шкільного віку до читання англійською мовою	15
2.2. Комплекс вправ з контролю вміння читання англійською мовою для 9 класів загальноосвітньої школи	21
Висновок до 2 розділу	27
ВИСНОВОК:	28
РЕЗЮМЕ	30
RESUME	Помилка! Закладку не визначено.
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	32

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасність готує нам, вчителям іноземної мови, багато викликів. Цікаве та пізнавальне навчання читанню є одним із них. Окрім обмеженості словникового запасу, труднощів з вимовою та культурних відмінностей, учні часто не є достатньо вмотивованими до цієї діяльності. Як наслідок, читання творів є для них не пригодницьким цікавим процесом, а нудним заняттям. Але воно залишається чи не найважливішим засобом навчання інформаційної та комунікативної іншомовної компетентності. Оскільки учням сприймати тільки на слух мову вкрай важко, тому в міру накопичення лексичних одиниць діти потребують зорової опори. Особливо це стосується дітей, у яких слухова пам'ять розвинена гірше від зорової.

Читання англійською мовою стало першим із засобів навчання мови Альберта Ейнштейна. Він, будучи уродженцем Німеччини, намагався опанувати англійську мову читаючи сотні, тисячі творів. А одним із видатних вчених, який написав про свій досвід навчання читання англійською з педагогічної точки зору, є Нобелівський лауреат доктор Кіп Торн. У своїй книзі «Чорні діри та викривлення часу: обурлива спадщина Ейнштейна» доктор Торн описує свій досвід навчання читання наукової літератури англійською мовою. На прикладах геніїв можемо бачити, що важливість читання у вивченні іноземної мови не поступається говорінню чи письму.

Зважаючи на сучасні тенденції, а саме невпинне поширення онлайн-навчання, діджиталізація навчальних процесів рівень оволодіння читанням можна контролювати за допомогою комп'ютерних технологій перевірки знань, а саме - тестів. Я вважаю, що і процес навчання читанню і перевірки рівня сформованості даної компетенції є актуальним, важливим для мене, як майбутнього педагога і вартує розгляду та аналізу в моїй курсовій роботі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема навчання читанню іншомовної літератури розглядалася у різних аспектах такими вченими як Н.Д.

Гальскова, З. І. Кличнікова, М. В. Ляховицький, Л. А. Онуфрієва, М. Х. Данкен та інші.

Мета дослідження: теоретично обґрунтувати та розробити комплекс завдань для уроків літературного читання, спрямований на формування читацької самостійності школярів для вивчення іноземної мови.

Об'єкт дослідження: процес оволодіння читацькою діяльністю іноземною мовою в умовах навчання у старшій школі.

Предмет дослідження: методика організації комп'ютерного тестового контролю рівня сформованості англійськомовної читацької компетентності в учнів старшої школи

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ ПРИ НАВЧАННІ ЧИТАННЮ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

1.1. Характеристика читання як виду мовленнєвої діяльності

Читання – це самостійний вид мовленнєвої рецептивної діяльності, що надає людині здатність коректно сприймати та декодувати графічні знаки. Читання це складний динамічний процес, що потребує мовної усвідомленості та конкретних навичок техніки читання. Більше того, так як читання є рецептивною діяльністю, воно розвиває навички сприймання та сприйняття інформації іноземною мовою

При навчанні читанню педагогам важливо пам'ятати про наявність змістового та процесуального планів. Процесуальний план читання визначає, як саме читач буде працювати з текстом. Цей план допомагає читачеві зосередитись на різних аспектах тексту та зрозуміти його більш детально. Процесуальний план може містити такі елементи, як попереднє ознайомлення з текстом, активне читання з увагою до деталей, перевірка розуміння, підсумовування та вивчення нових слів та фраз.

Змістовий план читання визначає, що потрібно прочитати та яку інформацію треба знайти в тексті. Цей план допомагає читачеві зорієнтуватись у тексті та зрозуміти його загальний зміст. Зазвичай змістовий план складається з заголовків, ключових слів та фраз, які вказують на тему та структуру тексту. Читання є рецептивним видом мовленнєвої діяльності, адже воно пов'язане зі сприйняттям та розумінням інформації, закодованої графічними знаками.

Перед педагогом задля навчання читацької компетентності з'являється зразу декілька завдань, а саме:

- Розвиток фонетичного слуху та фонематичного аналізу. Учитель повинен вчити учнів відрізняти та вимовляти окремі звуки та звукові склади, що допоможе їм легше розуміти та вимовляти слова.

- Вивчення букв та їх звукових значень. Учитель повинен навчити учнів розпізнавати букви та їх звукові значення, щоб вони могли правильно вимовляти та читати слова.
- Розвиток навичок читання з розумінням. Учитель повинен вчити учнів розуміти зміст прочитаного тексту, використовуючи такі методи, як вивчення нових слів, запитання до тексту та робота з контекстом.
- Підтримка мотивації до читання. Учитель повинен зацікавлювати учнів читанням, демонструвати користь та цікавість читання, стимулювати їхню увагу та зацікавленість у читанні.
- Індивідуальний підхід до учнів. Учитель повинен враховувати особливості кожного учня та розробляти індивідуальний підхід до них, забезпечуючи додаткову підтримку та допомогу тим, хто потребує цього.
- Використання різних методів та прийомів. Учитель повинен використовувати різні методи та прийоми для навчання читання, такі як робота з картками, ігри, читання в парах, використання інтерактивних технологій тощо.
- Оцінка успішності та корекція помилок. Учитель повинен оцінювати успішність учнів у навчанні читання та вчасно коригувати помилки, надаючи додаткову підтримку та допомогу.
- Розвиток читацької культури та вміння самостійно працювати з текстом. Учитель повинен навчати учнів робити висновки з прочитаного тексту, формулювати власні думки та оцінки, а також розвивати вміння самостійно працювати з різноманітними джерелами інформації.

Читання є одночасно і метою і засобом вивчення іноземної мови. Як мета, читання допомагає учням розвивати різноманітні навички, такі як розуміння змісту тексту, знаходження необхідної інформації, аналіз, критичне мислення, а також розвиває мовленнєву та лексичну компетенції. Читання

може бути метою навчання окремих предметів, таких як література, історія, географія тощо. Окрім того читання як засіб є важливим компонентом навчання різних предметів. Читання може бути використано як засіб вивчення нового матеріалу, розширення лексичного запасу, розвитку навичок аналізу та розуміння тексту. Наприклад, у математиці учні повинні розуміти математичні терміни та описи задач, тому читання математичних текстів є необхідним для їхнього навчання.

Читання тісно пов'язане з іншими видами мовленнєвої діяльності. Насамперед, воно пов'язане найтіснішим чином з листом, оскільки і читання, і лист користуються однією графічною системою мови. При навчанні іноземних мов це необхідно враховувати та розвивати у взаємозв'язку. І це особливо стосується початкового етапу [18].

Читання як і аудіювання є перцептивно-мисленнєвою діяльністю, пов'язаною зі сприйняттям, аналізом та синтезом тексту. При аудіюванні слухач сприймає усну промову, а читаючи – написану. При читанні, так само як і при аудіюванні, має велике значення імовірне прогнозування, яке може бути як на вербальному, так і змістовому рівні.

Читання також є тісно пов'язаним з говорінням, адже читання вголос є так званим «контрольованим говорінням». В той же час читання про себе формує внутрішній слух та промовляння.

1.2. Цілі та зміст навчання читання

Кінцевою метою шкільного навчання читання визнається вміння читати автентичні тексти різних стилів, використовуючи основні види читання залежно від комунікативного завдання. Підсумковий рівень навчання випускника школи в галузі читання досягається поступово, удосконалюючись на кожному з етапів навчання: 2-4, 5-7, 8-9, 10-11 класи. Для кожного з перерахованих етапів у нормативних документах сформульовано вимоги щодо рівня розвитку умінь читання.

У 2-му класі основна увага приділяється читанню слів, речень, головним чином вголос. До кінця навчального року можливе читання вголос двох-трьох зв'язкових речень, природно з розумінням їхнього змісту. У 3-4 класах слід пропонувати учням оповідальні тексти з дуже простою фабулою і описові тексти, не ускладнені деталями. При цьому увага має бути звернена на читання не лише вголос, а й про себе. Читання вголос на цьому етапі вже має бути побіжним. Безпомилковим має бути наголос у словах та інтонування речень. При читанні про себе розвиваються прийоми знаходження та осмислення інформації (хто головна дійова особа, де відбувається дія тощо) [11].

Оскільки провідним принципом навчання іноземної мови на початковому етапі виступає паралельне та взаємопов'язане навчання мовлення та читання, у учнів майже не виникає труднощів у впізнанні та розумінні мовленнєвих засобів: читання здійснюється на матеріалі текстів, побудованих на вивченому мовному матеріалі. Таке читання не ускладнене ні труднощами матеріалу, ні спеціальними завданнями читання. Воно найбільше сприяє становленню механізмів обробки іншомовної інформації і є пусковим механізмом читання подумки. До кінця початкової школи посильним для учнів текстом може бути текст, куди входять приблизно 100 слів [12].

У 5-7-х класах читання здійснюється головним чином подумки. До читання вголос рекомендується вдаватися як до вправи для закріплення фонетичних навичок. На цьому етапі автентичні тексти мають переважати. Школярі вчаться читати та розуміти тексти з різною глибиною проникнення у їх зміст. Вимоги до обсягу текстів залежить від виду читання. Допускаються як короткі тексти, і тексти більшого обсягу (0,5-0,75 сторінки). Головною вимогою до них є відповідність віковим особливостям та інтересам учнів 5-7 класів, їх освітня та виховна цінність.

Ознайомлювальне читання (з розумінням основного змісту тексту) містить нескладні автентичні матеріали з орієнтацією на особливості побуту, життя, культури країн мови, що вивчається. Обсяг текстів для читання – 400-500 слів.

Вміння читання, що підлягають формуванню на цьому етапі:

- визначати тему, зміст тексту за заголовком;
- виділяти основну думку;
- вибирати основні факти з тексту, опускаючи другорядні;
- встановлювати логічну послідовність основних фактів тексту.

Читання з повним розумінням тексту також здійснюється на нескладних автентичних текстах. Об'єм текстів для читання до 250 слів. Формуються та відпрацьовуються вміння:

- повно та точно розуміти зміст тексту на основі його інформаційної переробки;
- висловити свою думку щодо прочитаного.

При читанні з вибіркоким розумінням потрібної чи цікавої інформації (пошукове, переглядове) формується вміння переглянути текст чи кілька коротких текстів і вибрати інформацію, яка потрібна чи представляє інтерес учнів.

1.3. Психологічні особливості учнів старшого шкільного віку

Слід зазначити, що у системі освіти загальноприйнятою є культурно-історична, власне, педагогічна основа вікової періодизації. Звідси, наприклад, і назви періодів ступенями шкільної освіти: дошкільний, молодший, середній, старший шкільний.

Старший шкільний (підлітковий) вік - від 14 до 17 років - характеризується тим, що завершуються або знаходяться на етапі завершення усі процеси дозрівання.

Учні старшої школи можуть почати виявляти більший інтерес до соціальних взаємодій, друзів та реалій дорослого життя, ніж до навчання та академічних занять, адже часто в цей період вони виявляють нестійку та мінливу поведінку, особливо у соціальних взаємодіях. Вони можуть відчувати почуття невпевненості, незадоволеності та занепокоєння. Але разом з тим, підлітки зазвичай починають виявляти велику незалежність та самостійність.

Вони можуть починати приймати рішення самостійно та стикатися з новими соціальними та особистими відповідальність.

Беззаперечно, учні старшої школи зазвичай перебувають у стадії вищого рівня когнітивного розвитку, що дозволяє їм глибше розуміти та аналізувати інформацію. Вони також можуть виявляти більший інтерес до абстрактних та складних понять. Стикаючись з більш серйозними та складними академічними вимогами, такими як іспити та підготовка до вступу до університетів перебувають в стресі та під постійним тиском.

С. Ф. Шатілов (1986) вважає, що тільки спеціально організоване, цілеспрямоване навчання підлітків мовленнєвої та комунікативної діяльності, що спирається на резерви вікового розвитку, може оптимізувати процес їхнього комунікативного становлення. Правильний підбір навчально-комунікативних завдань (від опису до пояснення), продумане з погляду управління висловлюванням учня формулювання навчального завдання, організація оптимальної установки на слухання та подальше відтворення при врахуванні особливостей текстової діяльності підлітків дозволять оптимізувати сам процес навчання граматиці англійської мови та водночас час розвивати особистість учня.

Вивчення англійської мови на цій стадії набуває вираженого країнознавчого характеру та орієнтоване на спілкування з носіями мови, що дозволяє оптимізувати процес навчання англійської мови та направити інтерес підлітків на вивчення граматики [1].

1.4. Специфіка та форми комп'ютерного тестування рівня сформованості читацької компетентності

З початку XXI ст. в освіту приходять комп'ютери, інтернет та онлайн ресурси. У педагогічних інноваціях з'явився окремий напрямок – комп'ютерне тестування, у якому пред'явлення тестів, оцінювання результатів учнів і видача ним результатів здійснюється за допомогою ПК.

Як і для будь якої іншої діяльності, педагогу слід ретельно продумати кроки підготовки організації комп'ютерного тестового контролю читання. Перш за все педагог повинен визначити, що саме він хоче оцінити в результаті тестування - розуміння тексту, знання граматики, лексики тощо. Вибір типу тестів посідає друге місце, адже існує величезна різноманітність тестувань. Наприклад: тестування на знання фактів, аналіз тексту, синтез нових ідей на основі прочитаного або ж перевірка критичного мислення учнів.

Педагог може поєднувати різні типи тестів для більш точної оцінки знань та навичок учнів. Важливо, щоб тести були адаптовані до рівня розвитку та індивідуальних потреб кожного учня. Це можуть бути тестові завдання з вибором правильної відповіді, завдання на встановлення послідовності подій, завдання на пошук інформації тощо.

Наступним етапом повинно бути визначення складності тесту: педагог повинен визначити, на якому рівні складності має бути тест для учнів, щоб він відповідав їхнім знанням та рівню навчальної програми.

Далі слідує розробка тестових завдань, під час якої вчитель може розробляти завдання самостійно або ж користуватись готовими на просторах інтернету. Важливо, щоб тестові завдання були чіткими та логічними. Після розробки тестів педагог повинен провести їх адміністрування, тобто виконати тести з учнями. Педагог повинен забезпечити належні умови для тестування, зберігання тестових матеріалів та надійне збереження результатів.

Хоча комп'ютерне тестування значно полегшує роботу вчителя при пред'явленні та оцінюванні результатів виконання тестів, існує ряд недоліків (відсутність контекстуальних деталей, відсутність зворотнього зв'язку та уваги на індивідуальні особливості учнів), що досі ставлять вчителів перед вибором оцінювання читання традиційним чи сучасним способом. Вибір комп'ютерного формату іспиту повинен ґрунтуватися на більш важливих та обґрунтованих передумовах, ніж просто захоплення інноваціями, оскільки він породжує безліч проблем та ставить учнів у нерівні умови. Звертатися до комп'ютерного тестування слід у випадках, коли є потреба у відмові

традиційних бланкових тестів [14]. До того ж, існує багато форм комп'ютерного тестування, які ставлять педагога перед вибором.

Перша форма – найпростіша. Готовий тест, стандартизований або призначений для поточного контролю, який передбачає вибір одного правильного із декількох варіантів відповідей.

Друга форма комп'ютерного тестування дає учню можливість обрати декілька варіантів правильних відповідей.

Третя форма – тестування із введенням правильної відповіді.

Четвертою є тест із обранням послідовності із запропонованих декількох варіантів.

П'ята форма – тестування із вибором зображення, де учень повинен вибрати правильне зображення із декількох запропонованих варіантів.

Комп'ютерне тестування має певні переваги порівняно з традиційним бланковим тестуванням, які виявляються особливо помітно при масових перевірках, наприклад, при проведенні національних іспитів типу ЗНО. Пред'явлення варіантів тесту на комп'ютері дозволяє заощадити кошти, які зазвичай рекомендуються на друк і транспортування бланкових тестів.

Завдяки комп'ютерному тестуванню можна підвищити інформаційну безпеку та запобігти розсекреченню тесту за рахунок високої швидкості передачі інформації та спеціального захисту електронних файлів. Спрощується також процедура підрахунку результируючих балів у випадках, коли тест містить лише завдання із вибором відповідей.

Інші переваги комп'ютерного тестування виявляються у поточному контролі, при самоконтролі та самопідготовці учнів; завдяки комп'ютеру можна негайно видати тестовий бал та вжити невідкладних заходів щодо корекції засвоєння нового матеріалу на основі аналізу протоколів за результатами виконання коригувальних та діагностичних тестів. Можливості педагогічного контролю при комп'ютерному тестуванні значно збільшується за рахунок розширення спектра вимірюваних умінь та навичок в інноваційних типах тестових завдань, що використовують різноманітні можливості

комп'ютера при включенні аудіо- та відеофайлів, інтерактивності, динамічної постановки проблем за допомогою мультимедійних засобів та ін.

Завдяки комп'ютерному тестуванню підвищуються інформаційні можливості процесу контролю, з'являється можливість збору додаткових даних про динаміку проходження тесту окремими учнями та для здійснення диференціації пропущених та недоступних завдань тесту.

Зазвичай психологічні та емоційні реакції учнів на комп'ютерне тестування мають позитивний характер. Учням подобається негайна видача тестових балів, протоколу тестування з результатами за кожним завданням, і навіть сам інноваційний характер контролю у разі, коли залучаються сучасні гіпермедійні технології з видачі тесту. Динамічний мультимедійний супровід завдань на комп'ютері, об'єднаний програмними засобами для представлення в інтерактивному режимі, на думку учнів, забезпечує більш точну оцінку знань та вмінь, сильніше мотивує виконання завдань порівняно з бланковими тестами. Зручно також те, що замість заповнення спеціальних форм для відповідей можна вибрати відповідь мишею. Якщо тестування відбувається в адаптивному режимі, то скорочується час проведення іспиту та довжина тесту.

Негативні реакції зазвичай викликають різні обмеження, які іноді накладаються під час видачі завдань у комп'ютерному тестуванні. Наприклад, фіксується або порядок пред'явлення завдань, або максимально можливий час виконання кожного завдання, після якого незалежно від бажання випробуваного з'являється наступне завдання тесту. У адаптивному тестуванні учні бувають незадоволені тим, що вони не мають можливості пропустити чергове завдання, переглянути весь тест до початку роботи над ним та змінити відповіді на попередні завдання. Іноді школярі заперечують проти комп'ютерного тестування через труднощі, що виникають під час виконання та запис математичних обчислень тощо [20].

Результати зарубіжних досліджень показали, що досвід роботи з комп'ютерами у школярів у багатьох випадках значно впливає на валідність результатів виконання тесту. Якщо в тест включені завдання без інновацій з

вибором відповідей, то вплив досвіду роботи з комп'ютером на результати тестування незначний, оскільки від учнів у таких завданнях не потрібні складні дії при виконанні тесту. При пред'явленні на екрані інноваційних типів завдань, що широко використовують засоби комп'ютерної графіки та інші нововведення, вплив попереднього комп'ютерного досвіду на тестовий бал стає дуже значним. Таким чином, при комп'ютерному тестуванні необхідно враховувати рівень комп'ютерного рівня учнів, котрому призначається тест [2].

Висновок до 1 розділу: У першому розділі своєї курсової роботи я теоретично обґрунтувала основи навчання читання, особливості учнів старшого шкільного віку та форми комп'ютерного тестового контролю.

Беззаперечно, читання є чи не найважливішою діяльністю при вивченні будь-якої іноземної мови, але при цьому варто зважати на вікові особливості учнів у класі, щоб уроки проходили пізнавально, цікаво і легко як для вчителя, так і для учнів.

В процесі контролю рівня сформованості читання вчителю варто концентрувати увагу на сучасних підходах, а саме, комп'юторизації усього цього процесу і можливість використання технологій, не лише для заощадження власних коштів і часу, але й отриманню позитивного фідбеку від учнів та їхню зацікавленість в контролі власних знань.

РОЗДІЛ 2. ВПРАВИ ДЛЯ НАВЧАННЯ І КОНТРОЛЮ ЧИТАННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ УЧНІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛИ У 9 КЛАСІ

2.1. Дослідження інтересу учнів старшого шкільного віку до читання англійською мовою

Під час проходження педпрактики у Скандинавській гімназії у м. Київ, я виконувала наукову роботу по дослідженню інтересу учнів старшої школи до читання. У своїй курсовій роботі я хочу висвітлити основні результати цього дослідження.

Розвиток інформаційних технологій, онлайн-навчання та діджиталізація уроків дали передумови для згасання інтересу учнів до читання. Саме тому формування читацької компетентності в учнів загальноосвітніх шкіл є актуальною педагогічною проблемою. Сьогодні для формування читацької компетентності учнів у класі часто використовуються технології (електронні книги, аудіо-підручники тощо).

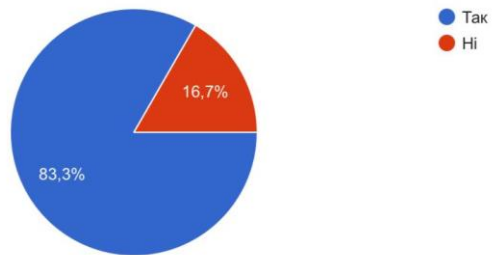
Вчителям важливо усвідомлювати, що читання цифрових матеріалів дещо відрізняється від паперових. Адже в першому варіанті учні є більш зацікавленими але менш заглибленими в деталі, а другий варіант дає учням більш деталізовано опрацювати текст.

Саме зацікавленість є передумовою якісного опрацювання тієї чи іншої компетентності, тому я провела опитування учнів загальноосвітньої школи для визначення рівня інтересу до читання англійською мовою. В опитуванні взяли участь учні дев'ятого та восьмого класів, які знаходяться на змішаній формі навчання.

Спершу, я оцінила інтерес і відношення учнів до читання загалом.

Чи любиш ти читати тексти англійською мовою?

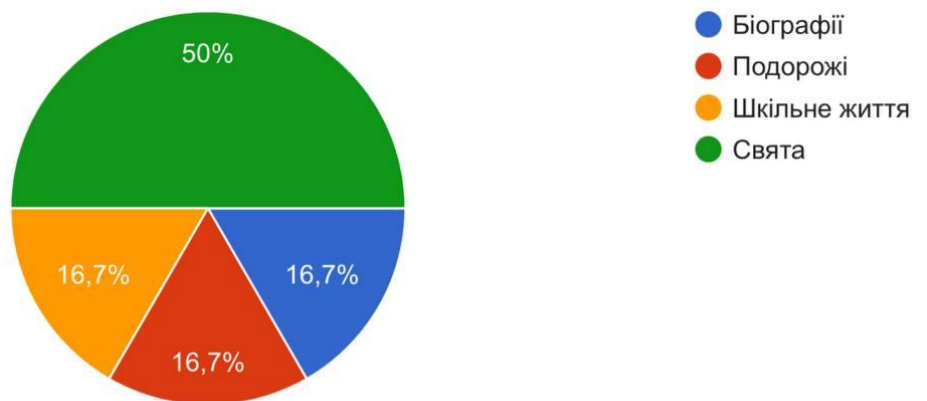
6 відповідей

Згодом, я запитала про конкретні жанри/види текстів які до вподоби учням.

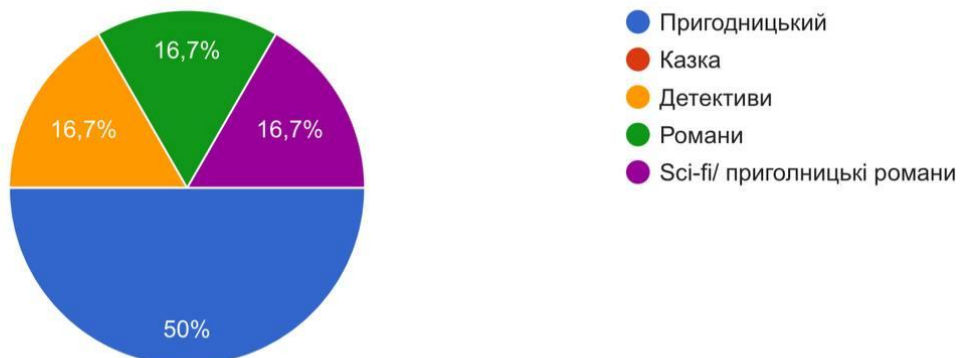
Які тексти найбільше подобаються?

6 відповідей

Які жанри найбільше цікавлять тебе?

6 відповідей

Аби зрозуміти, чому учні надають перевагу одному жанру і не проявляють інтересу до іншого варто звернутись до вікових особливостей підлітків.

Візьмемо до уваги конкретні жанри:

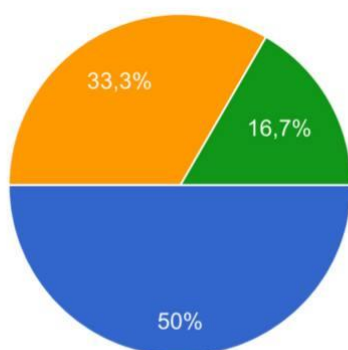
- Пригодницькі тексти є найцікавішими для учнів восьмих та дев'ятих класів. Цьому є пояснення, адже для підліткового віку характерним є пошук ідентичності та динамічність у всьому. Підліток починає усвідомлювати власні якості та можливості. Виникає відчуття потреби у постійних змінах і пошуку нового для формування незалежності особистості.
- Казки - це жанр, який не був обраний жодним учнем. Адже у підлітків у цьому віці формується власна «я-концепція». Вони беруть приклад від старших та формують довіру до групи однолітків. Казки можуть здаватися дитячими та такими, що не несуть сенсу.
- Двома іншими жанрами, котрі отримали однакову кількість голосів були Детективи та Романи.

Отже, беручи до уваги результати, педагогу варто орієнтуватись на особливості учнів, для того аби учні читали з інтересом.

Наступним і найважливішим критерієм визначення інтересу учнів до читання, було визначення труднощів, які виникають під час читання англійською мовою.

Які труднощі виникають під час читання англійською мовою?

6 відповідей

- Невідомі слова у тексті
- Непрямий порядок слів
- Складні речення та конструкції
- Наявність багатозначних слів

Варто зазначити, що існує три групи труднощів у формуванні ЧК.

- Труднощі, зумовлені індивідуальними особливостями учнів.
- Труднощі, зумовлені ІМ, що вивчається.
- Труднощі, зумовлені умовами навчання.

Більшість проголосували за «наявність невідомих слів у тексті». Аби подолати цю трудність вчителю варто пам'ятати про етапи роботи над текстом. А саме:

- Дотекстовий (спрямований на активізацію загальних знань з проблеми, що висвітлюється в тексті, аналіз мовних і смислових труднощів, що полегшують подальше сприйняття змісту, формулювання комунікативної установки на читання тексту.)
- Власне читання.
- Післятекстовий (здійснюється перевірка розуміння тексту, обговорення змісту прочитаного та навчання смислової переробки інформації тексту)

Для подолання труднощів пов'язаних із невідомими словами, та збільшення інтересу учнів до тексту, на дотекстовому етапі варто проаналізувати картинку до тексту, запитати про здогадку учнів, виділити ключові та нові слова та пояснити їх. Для учнів профільних класів можливо навіть спробувати скласти власну здогадку по записаним словам про події в тексті. Адже, «Хороший вчитель дає більше питань, аніж відповідей» Дж. Альберс. Зацікавити тінейджерів може загадка, розвиток подій, наведення на думку, але не готова правильна відповідь.

33,3% учнів проголосували за «наявність складних конструкцій та речень».

Часто, це стає фактором згасання інтересу до читання. Педагоги мають пам'ятати про два періоди читання, виділені методистами:

- Дотекстовий (засвоєння первинної структури нової (іноземної) мови, оволодіння буквено-звуковими зв'язками; читання окремих слів та фраз). Основним завдання цього періоду є розбір та навчання учнів читання складних та незрозумілих конструкцій, за допомогою їх логічного членування та усвідомлення.
- Текстовий. (читання уголос зміцнює вимовний та артикуляційний аспект, який допомагає формуванню мовленнєвої діяльності.)

Часто учителі ігнорують умовний поділ читання на періоди, і учні, вперше читаючи текст, не усвідомивши його, стикаються із труднощами розуміння конструкцій.

Більше того, залежно від цільової установки розрізняють переглядове, ознайомлювальне, вивчальне та пошукове читання. Зріле вміння читати передбачає як володіння всіма видами читання, так і легкість переходу від одного виду до іншого в залежності від зміни мети отримання інформації з даного тексту [3].

Вивчальне читання - це більш детальне читання з метою розуміння складних ідей, поглиблення знань про тему, вивчення термінології та спеціалізованого словника. Цей тип читання може використовуватись у навчальних та дослідницьких цілях. арактеризується великою кількістю регресій, які включають повторне прочитування частин тексту з виразним виголошенням його про себе або вголос. Також до особливостей цього виду читання належать встановлення змісту тексту через аналіз мовних форм, навмисне виділення найбільш важливих тез та їх неодноразове промовляння вголос з метою кращого запам'ятовування змісту.

Хоча читання, що вивчає, і розгортається в неспішному темпі, слід вказати на його приблизну нижню межу, яка за даними С. К. Фоломкіної, становить 50 - 60 слів за хвилину [16].

Для цього виду читання підбираються тексти, що мають пізнавальну цінність, інформативну значимість і становлять найбільшу складність для

даного етапу навчання, як у змістовному, так і в мовному плані. [Маслико Є.А., 1997:96]

Ознайомлювальне читання є читанням для пізнання, при якому читач не має конкретної мети отримання інформації з тексту. В такому читанні основною метою є швидке прочитання всього тексту для здобуття загального уявлення про його зміст, розуміння того, які питання розглядаються та як вирішуються в тексті. Під час ознайомлювального читання, читач не звертає уваги на мовні складові тексту та не аналізує їх. Таке читання є типовим для літературних творів, газетних статей та науково-популярної літератури. Процес переробки інформації під час ознайомлювального читання відбувається без свідомого аналізу мовних форм та результатом є створення комплексних образів тексту. Для досягнення цілей ознайомчого читання за даними С. К. Фоломкіної, буває достатньо розуміння 75% змісту тексту, якщо в інші 25% не входять ключові положення тексту, суттєві для його розуміння. Темп ознайомчого читання не повинен бути нижче 180 слів за хвилину.

Для практики у цьому вигляді читання використовуються порівняно довгі тексти, легкі в мовному відношенні, що містять не менше 25 - 30% надмірної другорядної інформації. [Маслико Є.А., 1997: 95-96]

Переглядове читання полягає у здобутті загального уявлення про текст, метою якого є визначення теми та області питань, що розглядаються. Це швидке та вибіркоче читання, яке дозволяє більш детально ознайомитися з "фокусуєчими" деталями та частинами тексту. Зазвичай воно використовується при первинному ознайомленні з новим матеріалом, з метою визначення, чи є в ньому інформація, яка цікавить читача, та прийняття рішення щодо подальшого читання. Результатом переглядового читання може бути повідомлення або реферат про зміст прочитаного. Цей вид читання вимагає високої кваліфікації читача та володіння значним обсягом мовного матеріалу, а кількість смислових деталей, що він охоплює, зазвичай менше, ніж у вивчальному та ознайомлювальному читанні. Воно може залежати від ознайомлення зі змістом першого абзацу та ключової композиції тексту.

Повнота розуміння при переглядовому читанні визначається можливістю відповісти на такі питання: чи представляє цей текст інтерес для читача, які частини тексту може бути у цьому відношенні найбільш інформативними і мають надалі стати предметом переробки та осмислення із залученням інших видів читання.

Для навчання переглядовому читанню необхідно підбирати низку тематично пов'язаних текстових матеріалів та створювати ситуації перегляду. Швидкість переглядового читання не повинна бути нижчою за 500 слів на хвилину, а навчальні завдання мають бути спрямовані на формування навичок та умінь орієнтуватися у логіко-смісловій структурі тексту, умінь отримувати та використовувати матеріал тексту джерела відповідно до конкретного комунікативного завдання. [22]

Пошукове читання має на меті знайти конкретну інформацію у тексті, таку як факти, цифрові показники або вказівки. Читач, володіючи передбачуваною структурою тексту, швидко переглядає його та звертається до певних частин або розділів, що містять цю інформацію, не звертаючи уваги на деталі або смислову співвіднесеність. Оскільки процес вилучення інформації автоматизований, це читання дозволяє знайти потрібну інформацію швидко. Воно вимагає від читача розуміння структури тексту та здатності об'єднувати інформацію з кількох джерел на окрему проблему. Цей тип читання застосовується для читання газет і літератури за фахом.

2.2. Комплекс вправ з контролю вміння читання англійською мовою для 9 класів загальноосвітньої школи

Для того, аби продемонструвати, якими можуть бути вправи для формування читацької компетентності, я підготувала даний фрагмент уроку.

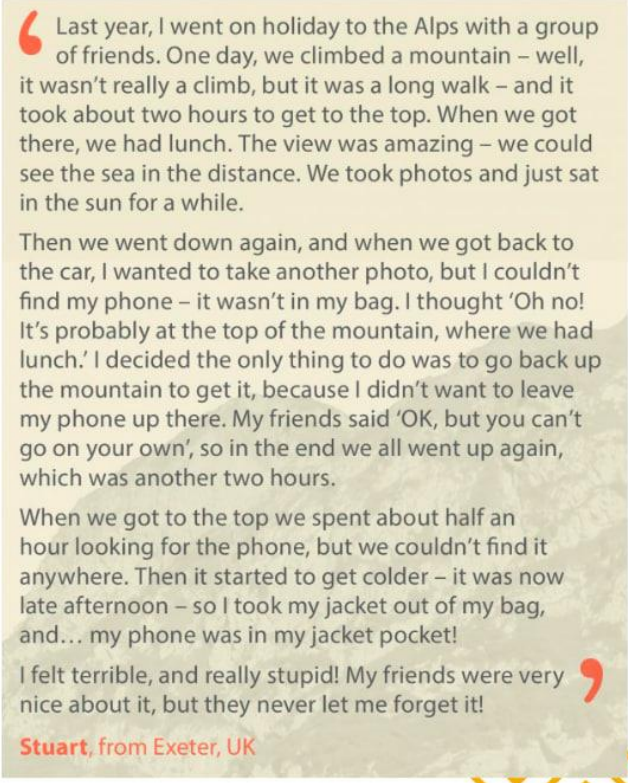
Фрагмент уроку англійської мови із формування читацької компетентності за темою «Holidays».

Тема: “Holidays”

Мета: Навчити учнів аналізувати текст, знаходити потрібну інформацію та відповідати на питання за текстом.

Обладнання: підручник English File Pre-Intermediate 3-rd edit. (SB)

Етап. Прийом	Зміст роботи
<p>Етап 1. Дотекстовий</p> <p>Прийом 1. Введення до теми тексту. Креслення Майндмепу.</p> <p>Прийом 2. Обговорення запитань до теми тексту.</p>	<p>T: Dear Students, look at my board. Write 'My last holiday' in your copybooks and elicit as much as possible about your last holiday.</p> <p style="text-align: center;">MY LAST HOLIDAY</p> <p>T: Good job! An now tell me what are the most important things you need to have with you when you go on holidays abroad?</p> <p>S: Money, passport, phone</p> <p>T: Sure! Great! We are going to read the text about the loss one of the most important items. You have 7min. to read the text. Pay your attention to the following question “What item did Stuart lose?”</p>

<p>Етап 2. Текстовий.</p> <p>Прийом 1. Читання тексту.</p>	 <p>Last year, I went on holiday to the Alps with a group of friends. One day, we climbed a mountain – well, it wasn't really a climb, but it was a long walk – and it took about two hours to get to the top. When we got there, we had lunch. The view was amazing – we could see the sea in the distance. We took photos and just sat in the sun for a while.</p> <p>Then we went down again, and when we got back to the car, I wanted to take another photo, but I couldn't find my phone – it wasn't in my bag. I thought 'Oh no! It's probably at the top of the mountain, where we had lunch.' I decided the only thing to do was to go back up the mountain to get it, because I didn't want to leave my phone up there. My friends said 'OK, but you can't go on your own', so in the end we all went up again, which was another two hours.</p> <p>When we got to the top we spent about half an hour looking for the phone, but we couldn't find it anywhere. Then it started to get colder – it was now late afternoon – so I took my jacket out of my bag, and... my phone was in my jacket pocket!</p> <p>I felt terrible, and really stupid! My friends were very nice about it, but they never let me forget it!</p> <p>Stuart, from Exeter, UK</p>
<p>Етап 3. Післятекстовий</p> <p>Прийом 1. Контроль розуміння тексту. Обговорення питання до тексту.</p> <p>Прийом 2. Вправа на виправлення інформації за сюжетом тексту.</p>	<p>T: Students, who is ready to answer? What did Stuart lose?</p> <p>S: He lost his phone.</p> <p>T: Exactly! Did he manage to find it?</p> <p>S: Yes!</p> <p>T: Very Good. Let`s clarify some details. Read this story again and correct the information in these sentences:</p> <ul style="list-style-type: none"> - One day, they went cycling. (went climbing) - It took them three hours to get to the top of the mountain (two hours) - They had a snack at the top of the mountain. (Lunch) - The view wasn`t very good. (it was very good) - They spent an hour looking for the phone (half an hour) - He found his phone in his bag. (in his pocket)

<p>Прийом 3. Робота зі СЛОВНИКОМ тексту.</p>	<p>T: Let`s look at these definitions on my board. Your task is to find the words in the text that match these definitions.</p> <p>..... (noun) – period of time, when you have relax. (holiday)</p> <p>..... (verb) – to go to the top of the mountain or rock. (climb)</p> <p>..... (noun) – the second meal of the day. (lunch)</p> <p>..... (verb) – synonym for <i>search</i>. (look for)</p> <p>..... (noun) – a small part on the clothing item, where you can put smth. (pocket)</p>
---	--

Приклад комп'ютерного тесту для контролю формування читацької компетентності за текстом “Holidays” з підручника English File Pre-Intermediate 3-rd edit. (створено в Google forms):

What did the author and their friends do during their holiday? *

- They went skiing in the mountains.
- They went on a long walk up a mountain.
- They went swimming in the sea.
- They stayed in their hotel room all day.

What was the view like from the top of the mountain?

- There was no view.
- They could see the city in the distance.
- They could see the sea in the distance.
- They could see other mountains in the distance.

What happened to the author's phone?

- They lost it at the bottom of the mountain.
 - They lost it on the way up the mountain.
 - They lost it on the way down the mountain.
 - They found it in their bag at the bottom of the mountain.
-

Отже, для контролю розуміння прочитаного я склала вправи альтернативного вибору, розгорнутої відповіді та співвіднесення. Кожна з цих вправ відіграє свою функцію в комп'ютерному контролі розуміння прочитаного.

Вправи альтернативного вибору в тестах для контролю розуміння прочитаного дозволяють перевірити різні аспекти навички читання іноземною мовою, такі як розуміння основного змісту тексту, розуміння деталей, інтерпретація тексту, відтворення послідовності подій і т.д. Такі вправи дозволяють створювати тестові завдання з різним рівнем складності, включаючи як прості запитання, так і складніші, що вимагають більш глибокого розуміння та інтерпретації тексту. Вони також можуть бути корисним інструментом для визначення рівня знань та вмінь учнів у різних аспектах читання іноземною мовою. Наприклад, у завданнях альтернативного вибору можуть бути запитання, які стосуються граматики, лексики, послідовності подій, причинно-наслідкових зв'язків, порівнянь та контрастів, відтворення змісту тощо. Вони можуть мати різні форми, включаючи заповнення пропусків, вибір правильної відповіді з декількох варіантів, правильний або неправильний відповідь на запитання тощо.

Використання завдань на надання розгорнутої відповіді допомагає вчителю оцінити рівень розуміння тексту учня та здатність його/її логічно мислити та аргументувати свої відповіді. Такі вправи також допомагають розвивати критичне мислення та вміння аналізувати інформацію.

Вправи співвіднесення в тестах для контролю розуміння прочитаного полягають у тому, що учні повинні зіставляти дві групи інформації та встановлювати між ними логічні зв'язки. Наприклад, учні можуть мати на вибір кілька імен та їх характеристик або подій та їх описів, і вони повинні правильно співвіднести їх. Або ж у нашому випадку з'єднати термін і його значення. Ці вправи допомагають учням удосконалювати навички аналізу та синтезу інформації, розвивати логічне мислення та увагу. Також вони допомагають збільшити запас слів та покращити граматичні навички, оскільки

учні повинні знати правильні форми слів та граматичні конструкції для того, щоб правильно співвіднести інформацію.

Висновок до 2 розділу: Отже, бачимо, що оволодіння технологією читання здійснюється у вигляді трьох етапів: передтекстового, текстового і післятекстового. Передтекстові завдання спрямовані на усунення лексичних та лінгвокраїнознавчих труднощів. Текстові завдання служать на вирішення пізнавально-комунікативних завдань у процесі читання. А післятекстові завдання призначені для перевірки розуміння прочитаного.

ВИСНОВОК:

Читання є одним з ключових видів комунікативно-пізнавальної діяльності, спрямованої на здобуття інформації з письмових текстів. Оскільки читання передбачає фіксацію тексту, це дозволяє повернутися до нього при необхідності та більш ретельно вивчити його зміст. Також варто зазначити, що читання є більш доступним та легким процесом порівняно з говорінням.

У шкільній методиці читання використовується як цільовий предмет навчання іноземної мови, а його головна мета полягає у вивченні навичок отримання інформації з письмового матеріалу. Існує декілька підходів до навчання техніки читання, а також класифікації читання залежно від мети вилучення інформації.

Механізми читання здійснюються поетапно, починаючи з освоєння навичок читання окремих слів, потім - структур з їхнім поступовим розширенням, поєднання структур різних типів та, нарешті, читання невеликих текстів з поступовим збільшенням їх обсягу та складності. При регулярному читанні накопичується необхідна лексика, яка використовується під час читання.

Читання сприймається як рецептивна мовленнєва діяльність, що складається з сприйняття та осмислення писемного мовлення. На відміну від сприйняття мовлення під час читання інформація надходить не через слуховий, а через зоровий канал. Відповідно змінюється роль різних відчуттів. Вирішальну роль під час читання грають зорові відчуття. Як слухання промови, і читання супроводжується промовлянням сприйманого матеріалу у вигляді внутрішньої промови, що стає повної розгорнутою промовою під час читання вголос. Тому і під час читання велику роль відіграють моторні відчуття. Той, хто читає, чує себе, тому і слухові відчуття є обов'язковим елементом читання. Вони дозволяють проконтролювати правильність свого читання. Однак під час читання вони грають підлеглу роль на відміну слухання мови, де вони домінують.

Отже, аналізуючи інтерес учнів до читання, я визначила, критерії і фактори, які впливають на інтерес учнів і повністю залежать від педагога, а саме: своєчасне оволодіння технікою читання, життєва значущість творів, що вивчаються, вплив учителя, орієнтація на самостійну роботу і творчість, врахування вікових особливостей учнів. Зважаючи на усі ці фактори, педагог може створити умови, які сприятимуть поступовому і цікавому формуванню читацької компетентності.

РЕЗЮМЕ

Ця курсова робота присвячена дослідженню ефективності комп'ютерного тестового контролю в процесі навчання читанню. Більше того, вона торкається місця і важливості навчання читанню в школі при вивченні іноземної мови. Дослідження проведено на основі аналізу наукової літератури та експериментального дослідження, яке включало в себе проведення тестів з метою виявлення рівня зацікавленості учнів до процесу читання. У роботі детально розглянуто питання процесу навчання читанню, включаючи проблеми, що можуть виникати під час навчання, а також існуючі етапи та методики для навчання читанню.

У ході експериментального дослідження було проведено комп'ютерний тестовий контроль з метою виявлення рівня зацікавленості учнів до процесу читання. Результати дослідження показали, що учні старшої школи є особливо зацікавленими у читанні конкретних творів, які відповідають особливостям їх віку та інтересів.

Отже, курсова робота показує, що комп'ютерний тестовий контроль може бути корисним доповненням до традиційних методів контролю знань учнів з читання. А також, наводить вагомі аргументи чому читання є важливим вмінням і сприяє вивченню іноземної мови. Результати дослідження можуть бути корисними для педагогів та методистів, які займаються навчанням читання.

RESUME

This coursework is dedicated to exploring the effectiveness of computer-based testing in the process of teaching reading. Furthermore, it touches upon the place and importance of reading instruction in schools when learning a foreign language. The research was conducted based on an analysis of scientific literature and experimental research, which included conducting tests to identify the level of students' interest in the reading process. The work extensively examines the process of teaching reading, including the problems that may arise during instruction, as well as the existing stages and methodologies for teaching reading.

During the experimental research, a computer-based test was conducted to determine the level of students' interest in the reading process. The research results showed that high school students are particularly interested in reading specific works that correspond to their age and interests.

Therefore, the coursework shows that computer-based testing can be a useful addition to traditional methods of assessing students' reading knowledge. It also provides compelling arguments for why reading is an essential skill and promotes the learning of a foreign language. The research results can be useful for educators and methodologists involved in teaching reading.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Байдук А.А. Англійська мова. 2 клас: Плани-конспекти уроків (до підручника О.Д. Карп'юк). - 3-тє вид., випр. і доп. - Х.: Ранок, 2009. - 176 с.
2. Барташніков О., Барташнікова І., Зелена І. Ігри для початкового навчання англійської мови. - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2010. - 64 с.
3. Басіна А. Методика викладання іноземної мови в початковій школі. - К.: Шкільний світ, 2007. - 115 с. - (Бібліотечка «Шкільного світу»).
4. Бойчук О. For Fun and Profit. Навчаємось граючись. - Тернопіль: Підручники і посібники, 2012. - 80 с.
5. Вишневський О.І. Довідник учителя іноземної мови. - К.: Радянська школа, 1982. - 152 с.
6. Вишневський О.І. Методика навчання іноземних мов: навчальний посібник. - 2-ге вид., переробл. і доп. - К.: Знання, 2011. - 206 с.
7. Гальскова Н.Д., Гез Н.И. Теория обучения иностранным языкам. Лингводидактика и методика: учеб. пособие для студ. лингв. ун-тов и фак. ин. яз. высш. пед. учеб. заведений. - 3-е изд. - М.: Издательский центр «Академия», 2006. - 336 с.
8. Гандзя І.В. English. My Favourite Dictionary. Level 1: Додатковий посібник для молодших школярів. - Х.: Ранок, 2011. - 48 с. - (Серія «Enjoy English»).
9. Григор'єва Т.Ю. Формування вмінь усного монологічного мовлення студентів початкового етапу мовного ВНЗ з опорою на різні види наочності // Вісник Житомирського державного університету, 2004.
10. Гуманкова О.С. Диференційований підхід у навчанні на уроках іноземної мови в початковій школі. - Харків: Видавнича група «Основа», 2009. - 138 с. - (Бібліотека журналу «Англійська мова та література»).
11. Денисенко М.В. Побачив - запам'ятав - навчився! Як правильно використовувати наочність при навчанні читання англійською мовою учнів

початкової школи // Іноземні мови в навчальних закладах, 2007. - № 3, - с 112-116.

12. Євчук О. Доценко І. Бліц-контроль на уроках англійської мови. 4 клас. - Тернопіль: Підручники і посібники, 2010. - 64 с.

13. Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України, №18-21, 2011.

14. Казачшер О.С. Роль наочності у навчанні англійської мови молодших школярів // Англійська мова та література.- 2004.- № 13.- с 2-5.

15. Козынюк Н.Ю., Шудейко Н.В. Сборник упражнений по обучению правилам чтения на уроках английского языка в начальной школе: пособие для учителей общеобразовательных учреждений. - Мозырь: ООО ИД «Белый Ветер», 2009. - 29 с. - (Серия «Из опыта работы»).

16. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: Підручник/ Панова Л.С., Андрійко І.Ф., Тезікова С.В. та ін.. - К.: Видавничий центр «Академія», 2010. - 328 с.

17. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник для студентів вищих навчальних закладів/ кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. - К.: Ленвіт, 1999. - 320 с.

18. Мисечко О.Є. Методика навчання англійської мови у середній школі: навчальний посібник-практикум для студентів. - Житомир: Полісся, 2002. - 256 с.

19. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 1-4 класи, Видавничий дім «Освіта», 2012 р. - 91 с.

20. Назаренко Н. Особливості вивчення англійської мови першокласниками // Початкова школа. - 2012. - № 10. - с. 2-4.

21. Настольная книга преподавателя иностранного языка: Справочное пособие / Е.А. Маслыко, П.К. Бабинская, А.Ф. Будько и др. - Минск: Высшая школа, 1992. - 445 с.

22. Програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов 2-12 класи. - К.: Ірпінь, 2005. - 208 с.

23. Професійно-методична підготовка майбутнього вчителя іноземної мови у вищому навчальному закладі: навчально-методичний посібник / За заг. ред. І.В. Самойлюкевич. - Житомир: Вид-во ЖДУ імені І. Франка, 2008. - 152 с.